

چهارشنبه 24 خرداد 1396، 19 رمضان 1438، 14 ژوئن 2017

تقاضای خلع "محمد علی شاه" از سلطنت از سوی انجمن‌های ایالتی کشور (1287 ش)...

تقاضای خلع "محمد علی شاه" از سلطنت از سوی انجمن‌های ایالتی کشور (1287 ش)

در اوایل روز چهاردهم خرداد 1287 ش، عده‌ای سر باز در خیابان‌های تهران به تهاجم و کتک و غارت مردم پرداختند. این وضعیت، مردم را چنان هراسان ساخت که هر کس به گوشه‌های فرار کرد و پناهی جُست. به علت قطع سیم‌های تلگراف، این خبر تا چند روز به شهرهای دیگر نرسید، اما هنگامی که مردم دیگر شهرها نیز آگاه شدند، شورش کردند و انجمن ایالتی و ولایتی آذربایجان، تلگرافی به انجمن‌های شیراز، خراسان، اصفهان و کرمان فرستاد که خواهان حرکت انقلابی مردم به منظور خلع محمد علی شاه از سلطنت است. در پی آن، از شهرهای اصفهان، همدان، شیراز، رشت، کرمان، استرآباد، زنجان و دیگر شهرها، تلگراف‌های زیادی رسید که گویای حمایت مردم از این آرمان بود.

ورود مجاهدان مشروطه خواه به تهران و پایان استبداد صغیر (1288 ش)

با ورود مجاهدان گیلان از قزوین و مجاهدان بختیاری از راه اصفهان و فتح شهر تهران در بیست و چهارم خرداد 1288 ش، محمد علی شاه قاجار پس از یک دوره سلطنت کوتاه، ولی بسیار پرکشمکش، از اریکه قدرت سقوط کرد و دوران استبداد صغیر پایان گرفت. وی که با اتکاء به قدرت روس‌ها در بابر خواست مردم کشور سخت مقاومت کرده بود، پس از آگاهی از ورود مجاهدان به پایتخت و ناامیدی از حمایت واقعی روس‌ها، سراسیمه با کالسکه به سفارت روسیه پناهنده شد و بدین ترتیب، فصل نوینی در تاریخ ایران آغاز شد. فاتحان تهران، سپس در جلسه‌ای محمدعلی شاه را از سلطنت عزل، و پسرش احمدشاه را به این مقام نشانده. فتح تهران و خلع محمدعلی شاه قاجار از سلطنت، پایانی بر استبداد صغیر و آغازی بر شکل‌گیری دومی دوره مجلس شورای ملی بود.

رحلت عالم مجاهد آیت الله "غلامحسین تبریزی عبدخدایی" (1359 ش)

آیت‌الله شیخ غلامحسین تبریزی، در حدود سال 1264 ش (1303 ق) در تبریز به دنیا آمد و در همان شهر مقدمات علوم دینی را فرا گرفت. وی سپس راهی نجف اشرف گردید و در محضر علامه سید محمدکاظم یزدی، مدارج ترقی را پیمود. آیت‌الله عبد خدایی بعدها مجله مذهبی "تذکرات دیانتی" را در تبریز به هنگام حکومت استبدادی رضاخان منتشر کرد و به دلیل مبارزات ضد رضاخانی ماه‌ها در اختفا به سر برد. وی از سال 1310 ش مقیم مشهد گردید و از سال 1320 ش تا اواخر عمر در جوار مرقد امام هشتم (ع) اقامه نماز جماعت می‌نمود. از آثار چاپ شده ایشان، دروس دینی بر تفسیر قرآن قابل ذکر است. این عالم مبارز سرانجام در 24 خرداد 1359 برابر با اول شعبان 1400 ق در سن 97 دار فانی را وداع گفت.

نامه 120 تن از نمایندگان مجلس برای بررسی طرح عدم کفایت سیاسی بنی‌صدر (1360 ش)

پس از آن که مقاومت مردمی علیه تهاجم قوای متجاوز بعث در جبهه‌های جنگ به علت عدم پشتیبانی لازم از جانب بنی صدر به عنوان فرماندهی کل قوا، به فرسایش گرایید و اختلافات داخلی بین رییس جمهور با مجلس شورای اسلامی و قوه قضائیه و دیگر نهادهای انقلابی به اوج رسید، همچنین نصایح امام خمینی (ره) نیز برای تفاهم و رفع اختلافات به جایی نرسید، در جلسه 24 خرداد 1360، نامه یکصد و بیست تن از نمایندگان مجلس شورای اسلامی قرائت شد که در آن تقاضای رسیدگی به صلاحیت سیاسی بنی صدر را داشته و خواستار طرح آن با قید دو فوریت شدند. در این میان، هواداران بنی صدر در مجلس، سعی می‌کردند با مخالفت با این طرح و نیز کارشکنی در رسمیت یافتن جلسات مجلس و خروج از صحن علنی، بنی صدر را همچنان در رأس قدرت نگاه دارند. اما نمایندگان انقلابی مجلس، با تصویب این طرح در 31 خرداد 1360، عملاً این عنصر خائن را به مرحله خلع قدرت رساندند. پس از تصویب عدم کفایت سیاسی بنی صدر در مجلس شورای اسلامی، حضرت امام نیز بر همین مبنا، وی را از ریاست جمهوری اسلامی ایران عزل نمودند. با عزل بنی صدر، هر چند یکی از ریشه‌های اصلی کارشکنی‌ها و اختلافات موجود از بن کنده شد، ولی از این به بعد، دوران چند ماهه فعالیت‌های خرابکارانه ضد نظام و درگیری‌های مسلحانه و خونین روی داد که به شهادت عالی‌ترین مسئولان نظام تا مردم کوچه و بازار منجر شد. اما ملت مسلمان ایران تحت رهبری‌های پیامبر گونه حضرت امام و با عنایات حق تعالی و امام عصر (عج) از این دوران پر اغتشاش گذشت و اهداف اسلامی و انقلابی خود را در پیش گرفت.

ضربت خوردن امام علی (ع) به دست "عبدالرحمن ابن ملجم مرادی" (40 ق)

پس از جنگ نهروان میان امام علی (ع) و خوارج، سه تن از آنان در خانه‌ای کعبه برای قتل معاویه، عمروعاص و امام علی (ع) هم پیمان شدند که در شب نوزدهم رمضان، مبادرت به آن کار نمایند. عبدالرحمن بن ملجم مرادی که از یاران سابق امام علی (ع) بود، در این شب، ضربتی را بر فرق مبارک امام وارد می‌سازد و اثر زخم و زهر شمشیر، امام را

وفات "غیاث‌الدین جمشید کاشانی" منجم و ریاضی‌دان (832 ق)

غیاث‌الدین جمشید پسر مسعودبن محمودبن محمد طبیب در حدود سال 790 ق به دنیا آمد. وی طلبه‌ی رصدخانه مراغه به شمار می‌رفت که به دست خواجه نصیرالدین طوسی دایر شده بود. غیاث‌الدین کاشانی در کاشان نیز سه خسوف رصد کرد. سپس به خاطر توجه شاهان مغول که به نجوم علاقه داشتند ترك دیار نمود و نزد آلف‌بیک مغول به سمرقند رفت. وی در سال 818 ق ابزار رصد تازه‌ی سمرقند را به نام "طبق المناطق" اختراع کرد و کتابی به نام *نزهة الحقائق* نوشت و آن را جام جم نامید. در سمرقند طرح و نقشه‌ی رصدخانه‌ی سمرقند را فراهم آورد. غیاث‌الدین از دست همکاران حسد پیشه، خون دل‌ها خورد تا مرگش رسید. "زیچ خاقانی"، "زیچ تسهیلات"، "سَلَمُ السَّمَاء" (در حل اشکالی که برای پیشینیان در ابعاد و اجرام رخ داده است)، "مُحِیطِیَّه" در باب استخراج نسبت مابین محیط دایره و قطر که امروزه آن را با "پی" یونانی می‌نویسند. رساله "وُثُر و جیب"، هم‌چنین تفسیر القرآن و کتب دیگر، از جمله تالیفات این ریاضی‌دان ایرانی می‌باشند. او اولین ریاضی‌دانی است که کسره‌های اعشاری را وضع کرد.

درگذشت "ادوارد فیتز جرالده" نویسنده، مترجم و شاعر انگلیسی (1880م)

ادوارد فیتز جرالده، یکی از ادبای مشهور انگلستان در 31 مارس 1809م در ایالت سوفوک انگلستان در خانواده‌ی سرشناس و اشرافی به دنیا آمد. وی پس از اتمام تحصیلات دانشگاهی خود، چندی به فراگیری زبان و ادبیات کشورهای خاورمیانه به ویژه ایران مشغول شد و با آثار بزرگانی هم‌چون سعدی، حافظ، عطارنیشابوری و عبدالرحمن جامی و به خصوص حکیم عمر خیام نیشابوری آشنایی یافت. جرالده به دلیل علاقه بسیار به زبان‌های شرقی به ویژه زبان و ادبیات فارسی، رباعیات خیام و منظومه عبدالرحمان جامی را به انگلیسی ترجمه کرد. او در ترجمه رباعیات خیام، آن چنان مهارتی از خود نشان داد که در آن سال‌ها به عنوان یکی از ترجمه‌های برتر جهان برگزیده شد. ترجمه جرالده از رباعیات خیام، زیباترین و معروف‌ترین ترجمه‌ی این رباعیات انجام شده است. این اثر، ترجمه‌ی آزاد و اقتباس گونه است که اندیشه‌های خیام را در قالب شعر انگلیسی ریخته است. در ترجمه رباعیات خیام به انگلیسی، روح اثر اصلی حفظ شده و مترجم در بیان فلسفه خیام به خوبی از عهده کار برآمده است. به بیانی دیگر، فیتز جرالده از رباعیات خیام، ترجمه تحت اللفظی به عمل نیاورده است، بلکه بسیاری از این رباعیات، از اندیشه و ادراک خیام درباره زندگی الهام گرفته، تعبیرات او را درهم آمیخته و در قالبی موزون و دلنشین، اشعاری از نو خلق کرده است. هرچند این اثر در آغاز جلب توجه نکرده، بلکه بر حسب اتفاق، پس از مرگ فیتز جرالده، برخی از شاعران انگلیسی به ارزش آن پی بردند و آن را به مردم شناساندند. از آن پس، این اثر مورد توجه محافل ادبی قرار گرفت و محبوبیت عام یافت. جرالده با ترجمه آثار ادبی و عرفانی دانشمندان مسلمان به زبان انگلیسی، نقش مهمی در نشر افکار دینی و معنوی آنان ایفا کرد. ادوارد فیتز جرالده سرانجام در 14 ژوئن 1883م در 71 سالگی درگذشت. ناتوان ساخته و در 21 رمضان به شهادت می‌رساند.